

Forslag om Nedsættelse af et Studieudvalg til Undersøgelse af de gældende Regler for Valget af de ikke-faste Medlemmer af Raadet.

Under Delegeretforsamlingen i 1930 fremsatte den portugisiske Delegation en Erklæring om, at Portugal ikke vilde stille sig som Kandidat til Raadet, saalænge de i 1926 vedtagne Regler for Valg af Raadets Medlemmer var gældende. Efter den portugisiske Regerings Opfattelse fører disse Regler til, at Stater, der — som Portugal — ikke tilhører nogen bestemt Gruppe, ikke har nogensomhelst Udsigt til at blive indvalgt i Raadet, et Forhold, der er i Strid med de Forudsætninger, under hvilke Folkeforbundet blev til, saavel som med de forskellige Forsamlings tydelige Beslutninger og de enkelte Staters Ret.

I Januar 1931 tilstillede den portugisiske Regering Folkeforbundets Generalsekretær et Memorandum, i hvilket der udførligt redegjordes for de Principper, der var bestemmende for Portugals Holdning. I Memorandumet gives en historisk Fremstilling af hele Spørgsmaalet om Reglerne for Raadsvalget og selve Raadets Sammensætning fra Forhandlingerne paa Fredskonferencen indtil Dato. Det fremhæves, at den oprindelige Hensigt var at skabe et System, der sikrede, at de valgbare Pladser efter Tur tilfaldt de ikke faste Medlemmer af Raadet, dog saaledes, at Forsamlingen i Overensstemmelse med Pagtens Art. 4, der foreskriver at Forsamlingen frit vælger de paagældende Stater, virkelig beholdt sit frie Valg. Der henvises endvidere til de af de skiftende Forsamlinger udtalte Ønsker om, at Forsamlingen ved Besættelser af de ikke faste Raadspladser tager Hensyn til de vigtigste geografiske Forhold, til Sproggrupper og religiøse Forskelligheder samt til de forskellige Civilisationer og de vigtigste Rigdomskilder. Den portugisiske Regering kritiserer stærkt den Praksis, der er opstaaet i Forbindelse med de i 1926 — i Anledning af den med Tysklands Indtræden i Forbundet, Spaniens Opposition og Brasiliens Udtræden fremkaldte Krise — vedtagne Regler for

Raadsvalget. Disse har haft til Følge, at to Stater — Polen og Spanien — gennem Retten til Genvælgelighed har faaet halvpermanente Pladser. Samtidig er der skabt Praksis for, at den lille Entente (Czekoslovakiet, Jugoslavien, Rumænien), de nordiske Stater og Holland, de britiske Dominions (inkl. den irske Fristat) og de asiatiske Medlemsstater hver faar en Repræsentant i Raadet. Derved er de 6 valgbare Pladser optaget. Den latinske-sydamerikanske Gruppe lægger Beslag paa 3 Medlemmer — og derefter bliver der ingen Plads til overs. 11 Stater, deriblandt Portugal, der staar udenfor enhver Gruppe, har under dette System ingen Mulighed for at blive valgt.

Den portugisiske Regering er fuldkommen klar over, at det er meget betænkeligt at røre ved det bestaaende System paa afgørende Maade, da man saa let risikerer at fremkalde en alvorlig Krise i Folkeforbundet. De i saa Henseende i 1926 indhøstede Erfaringer skræmmer. Den tilstræber da heller ingen radikal Ændring af de gældende Regler, men mener, at man kunde komme uden om de bestaaende Vanskeligheder ved at forøge Antallet af de valgbare Medlemmer med 1 fra 9 til 10, hvorved Raadets samlede Medlemsantal blev 15 i Stedet for 14. Dette Antal (15) vilde saavel stemme med det oprindelige franske, under Fredskonferencen i 1919 fremsatte Forslag, som med det Forslag, de skandinaviske Lande fremsatte. Den portugisiske Regering hævder endvidere, at et Raad paa 15 Medlemmer ikke vil kunne antages at blive mere tungt arbejdende end det bestaaende paa 14 Medlemmer.

I sin Tale i Forsamlingen d. 10. September gjorde Lord *Cecil* sig til Talsmand for Portugals Ønsker, ved at fremsætte Forslag om »at Forsamlingen vilde opfordre Raadet til at nedsætte et særligt Udvalg til at undersøge det nugældende